

การพัฒนาแบบการบริหารความเสี่ยงแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาอาชีวศึกษา

ปรีษฐา ถนอมเวช^{1*} รวีวรรณ ชินะตระกูล² และ กฤษ ลิ้นถนะกุล³

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) พัฒนาและประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาอาชีวศึกษา และ 2) เพื่อพัฒนาและประเมินประสิทธิภาพของหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาอาชีวศึกษา กลุ่มเป้าหมายที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล คือ รองผู้บริหารสถานศึกษาและหัวหน้างาน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 386 คน ประเมินรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน และใช้รูปแบบซิปป์ประเมินหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้น ซึ่งผลการวิจัย พบว่า 1) รูปแบบการบริหารความเสี่ยงแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ (1) การกำหนดโครงสร้างการบริหารความเสี่ยง (2) การดำเนินการบริหารความเสี่ยง และ (3) การติดตามและรายงานผล ซึ่งรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญมีความเหมาะสมในระดับดีมาก และ 2) ผลการประเมินประสิทธิภาพหลักสูตรฝึกอบรมการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาอาชีวศึกษา ซึ่งหลักสูตรฝึกอบรมที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย (1) คู่มือการบริหารความเสี่ยงแบบมีส่วนร่วมในสถานศึกษาอาชีวศึกษา มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และ (2) หลักสูตรฝึกอบรมการบริหารความเสี่ยงโดยใช้รูปแบบซิปป์ในการประเมินประสิทธิภาพมีผลดังนี้ การประเมินบริบทจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า หัวข้อเรื่องในการฝึกอบรมทั้ง 4 หัวข้อเรื่องกับวัตถุประสงค์ของการฝึกอบรมมีความสอดคล้องและมีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด การประเมินปัจจัยเบื้องต้นพบว่า หลักสูตรมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และมีความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมทุกรายการ ผลการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปทดลองใช้พบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ด้านทฤษฎีเท่ากับร้อยละ 83.23/83.54 และคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ด้านปฏิบัติมีค่าร้อยละ 84.93 การประเมิน กระบวนการพบว่า คะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ของหลักสูตรฝึกอบรมด้านทฤษฎีเท่ากับร้อยละ 83.50/85.42 และคะแนนเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ด้านปฏิบัติเท่ากับร้อยละ 85.60 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ด้านทฤษฎีตามเกณฑ์ 80/80 และด้านปฏิบัติตามเกณฑ์ร้อยละ 75 นอกจากนี้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมประเมินว่าการจัดฝึกอบรมในภาพรวมมีความเหมาะสมมากที่สุด และการประเมินผลผลิตพบว่า การประเมินการนำความรู้และทักษะที่ได้จากการเข้ารับการฝึกอบรมไปใช้ในการบริหารความเสี่ยงในสถานศึกษาอาชีวศึกษาของกลุ่มเป้าหมายโดยผู้บริหารสถานศึกษาในภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยงแบบมีส่วนร่วม รูปแบบซิปป์

¹ นักศึกษาปริญญาเอก สาขาบริหารอาชีวและเทคนิคศึกษา ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² ศาสตราจารย์ ภาควิชาบริหารเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

³ หัวหน้าภาควิชาคอมพิวเตอร์ศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทร. 09-5708-3430 อีเมล: paristha@windowslive.com

Development of Participative Risk Management Model for Vocational College

Paristha Thanomvech^{1*} Ravewan Shinatrakool² and krich Sintanakul³

Abstract

The purposes of this research were to: 1) develop and evaluate the appropriateness of the participative risk management model for vocational education institutes and 2) develop and evaluate the efficiency of the training program for the participative risk management model for vocational education institutes. The target group for the implementation of the model included 25 people comprising assistant directors and department heads under the Office of Vocational Education Commission (OVEC) through the validation of IOC by the specialists. Then, the validated model was developed into training course and evaluated for the efficiency using CIPP Model by Daniel L. Stufflebeam. The results can be concluded as follows: 1) The results of the evaluation revealed that the participative risk management model for vocational education consisted of 3 main factors, i.e. (1) identification of risk management structure, (2) implementation of risk management, and (3) reports and follow-up study. The evaluation of the model appropriateness showed very high level. and 2) The results of the efficiency evaluation of the risk management training program revealed that the training program consisted of (1) handbooks for the training program for the participative risk management model for vocational education institutes reaching very high appropriateness. (2) The results of the evaluation of the training model through CIPP Model showed that: the context evaluation conducted by the specialists showed very high congruence between the 4 topics and the training objectives. The input evaluation revealed high appropriateness and high congruence between behavioral objectives and the curriculum components. The result of the program try-out demonstrated high achievement of the theoretical aspect at 83.23/83.54 and that of practical part at 54.93. The process evaluation reported high achievement on the theoretical aspect at 83.50/85.42 and that of the practical part at 85.60% higher than the set criteria at 80/80 and 75% respectively. Moreover, the trainees reported high satisfaction towards the training course. Finally, the product evaluation validated by administrative team of the vocational institutes showed high appropriateness.

Keywords: Risk management model, participative risk management model, CIPP model

¹ Doctoral Degree Student, Department of Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

² Professor, Department of Technical Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

³ Head of Department of Computer Education Management, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok

* Corresponding Author Tel. 09-5708-3430 e-mail: paristha@windowslive.com